

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МАТЕРІАЛИ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Одеського державного
екологічного університету**

11-18 травня 2022 р.

ОДЕСА
2022

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
Одеського державного екологічного університету
(11-18 травня 2022 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2022**

УДК 378.14

M34

M34 Матеріали Студентської наукової конференції Одеського державного екологічного університету - 2022, 11-18 травня. Одеса: ОДЕКУ. 2022. 597 с.

В збірнику представлені матеріали щорічної Студентської наукової конференції Одеського державного екологічного університету, які висвітлюють основні напрями наукових досліджень студентів університету. Матеріали підготовлені студентами університету під науковим керівництвом викладачів ОДЕКУ за поданням кафедр університету.

The proceedings of the annual Student Scientific Conference of Odessa State Environmental University, that cover the main areas of the university students' research, are given in the collection. The proceedings are prepared by the university students under the scientific guidance of OSENU lecturers upon recommendation by the university departments.

ISBN 978-966-186-152-6

© Одеський державний
екологічний університет,
2022

Мартинов О. І., ст. гр. ГО-19

Науковий керівник: Гопцій М.В., канд. геогр. наук, ст. викл.

Кафедра Гідрології суші

ОСОБЛИВОСТІ ВОДНОГО РЕЖИМУ МАЛИХ РІЧОК БАСЕЙНУ ПІВДЕННОГО БУГУ

Мета роботи: проаналізувати особливості формування річного стоку малих річок в басейні Південного Бугу.

Об'єкти дослідження – водозбори малих річок басейну р. Південний Буг.

Південний Буг є найбільшою річкою, басейн якої повністю розташований в межах України. Довжина річки - 806 км, площа басейну - 63700 км².

Південний Буг бере початок на Волино-Подільській височині поблизу с.Холодець Хмельницької області і впадає в Дніпро-Бузький лиман Чорного моря. Довжина річки становить 806 км, загальне падіння 321 м, середній схил водної поверхні 0,4 ‰.

Живлення річок в басейні Південного Бугу снігове і дощове. Режим рівнів річки характеризується чітко вираженою весняною повінню, низькою літньою меженню, яка іноді переривається під час проходження дощових паводків, та осінньо-зимовими підйомами води [1].

Водозбори річок басейну Південного Бугу розташовані в межах трьох природних фізико-географічних зон, а саме, широколистяних лісів, лісостеповій та степовій зонах.

У басейні Південного Бугу протікає 6594 річки; їхня сумарна довжина становить 22,4 тис. км. Здебільшого це малі річки довжиною менше 10 км. Лише 349 річок мають довжину понад 10 км, з них 15 мають протяжність понад 100 км — Південний Буг, Рів, Соб, Кодима, Синюха, Гірський Тікич, Гнилий Тікич, Велика Вись, Ятрань, Чорний Ташлик, Мертвовід, Чичиклія, Гнилий Єланець, Інгул та Громоклія.

У басейні налічується значна кількість водойм: 189 водосховищ та 9640 ставків. Сумарний об'єм штучних водойм становить близько 1,5 км³ [2].

Кліматичні умови в басейні р. Південний Буг характеризуються нестійкими погодними умовами зимою і навесні, що призводить зимою до незначного промерзання ґрунтів, відлиг з частковим таненням снігу та його перерозподілом по басейнах, додатковим поповненням запасів вологи в ґрунті, що викликає складні умови формування стоку весняного водопілля в басейні р. Південний Буг [3].

За своїм водним режимом річки басейну Південного Бугу належать до східноєвропейського типу річок з переважно сніговим живленням. У

басейні умовно виділені два гідрологічні райони — Подільський і Причорноморський.

Подільський район характеризується яскраво вираженим весняним водопіллям і низькою межінню, яка порушується літніми та зимовими паводками. Підземний стік порівняно невеликий. Найсприятливіші умови поверхневого живлення спостерігаються у верхній течії річки, де формується до 56% річного стоку. У напрямку від витoku до гирла умови поверхневого живлення погіршуються, особливо на виході басейну з лісостепової зони нижче гирла р. Синюхи.

Причорноморський район характеризується недостатньою зволоженістю, більшим випаровуванням, що зумовлює недостатню водність річок, велика кількість яких має періодичний стік. Стік степової частини становить лише 17,5% від річного стоку басейну.

На сьогодні гідрологічні спостереження на малих річках з площами водозборів до 2000 км² (за класифікацією, наведеною у Водному Кодексі України [4]) проводяться лише по 9 гідрологічних постах та ще по 6 є архівні матеріали.

Таким чином, в результаті дослідження було сформована база вихідної інформації по 15 малих водозборах басейну р. Південний Буг від початку інструментальних спостережень по 2015 рік, включно. Площі водозборів змінюються від 92,5 км² (р. Соб – с. Зозів) до 1830 км² (р. Чорний Ташлик-с. Піщаний Брід) з періодами спостережень від 25 до 95 років.

Результати досліджень будуть використанні для детального вивчення величин стоку на малих річках басейну Південний Буг.

Список використаної літератури

1. Інформаційний ресурс Велика Українська Енциклопедія <https://vue.gov.ua/>
2. План управління річковим басейном Південного Бугу: аналіз стану та першочергові заходи / Афанасьєв С., Бедзь Н., Боднарчук Т., Васильєв С., Вікторов М., Власова Т., Войтюк І., Гавриков Ю., Гайдук К., Дмитришина В., Коноваленко О., Коржик О., Крижанівський Є., Летицька О., Лисюк О., Манівчук В., Марушевська О., Мокін В., Мудра К., Осадча Н., Скоблей М., Шашук В., Чунарьов О., Ярошевич О. За ред. С. Афанасьєва, А. Петерс, В. Шашука та О. Ярошевича. Київ: Вид-во ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2014. 188 с.
3. Ресурси поверхневих вод СРСР. Том 6. Україна і Молдавія. Вип. 1. Західна Україна і Молдавія : монографія під ред. канд.техн.наук М.С. Каганера. Гідрометеоіздат : Ленінград, 1969. 884 с.
4. Водний кодекс України. Кодекс України, Кодекс, Закон від 06.06.1995 №213/95-ВР <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>